

Sarajevo, 19.03.2022. godine

Klub zastupnika SDP BiHBOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

bosna i hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 21-03-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	- 02 -	732	117

n/r Predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta FBiH
Mirsada Zaimovića

U skladu sa Poslovníkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Klub poslanika Socijaldemokratske partije BiH u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH podnosi:

AMANDMAN*Na Prijedlog Zakona o doprinosima***AMANDMAN**

U članu 17. prijedloga Zakona o doprinosima iza stava (9) dodaje se novi stav (10) koji glasi:

(10) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, za radnike zaposlene u IT industriji kojima se isplaćuje mjesečna plata u visini iznad prosječne neto plate u Federaciji BiH, mjesečna osnovica za obračun doprinosa predstavlja iznos neto plate isplaćene u periodu od šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog zakona, pod uslovom da je neto plata povećana u visini od 15 do 20 posto u odnosu na iznos prosječne neto plate isplaćene tom radniku u periodu od šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog zakona. U svakoj narednoj godini osnovica ostaje ista, osim za slučaj dodatnog povećanja neto plate kada će osnovica predstavljati iznos od 90 posto prosječne neto plate isplaćene u posljednjih šest mjeseci prethodne godine, s tim što za korištenje mjesečne osnovice iz ovog stava dodatno povećanje prosječne neto plate može biti maksimalno 20 posto u odnosu na prethodnu godinu.

postojeći stav (10) postaje stav (11).

OBRAZLOŽENJE:

Vlada Federacije BiH i Parlament Federacije BiH usvojilisu Strategiju razvoja FBiH 2021-2027 kojom je prepoznata važnost razvoja IT sektora te se u strateškomcilju 1. Ubrzan ekonomski razvoj u mjeri 1.1.5. (- Poticati razvoj inovativnih digitalnih rješenja i kompanija u softverskoj djelatnosti) navodi da je "neophodno donijeti zakonski okvir o podsticaju razvoja strateških djelatnosti, pri čemu IT sektor treba pozicionirati kao najperspektivniji i najbrže rastući sektor u FBiH", te „Kako bi se obezbijedio rast i razvoj IT preduzetništva i startup kompanija u softverskoj industriji, neophodno je osigurati poticajnu poresku politiku za kompanije iz IT sektora“.

Visokokvalificirana radna mjesta u IT industriji u ovom trenutku u Federaciji BiH predstavljaju najdeficitarnija visokokvalifikovana zanimanja, te istovremeno radna mjesta koja generišu najveći prihod po jednom zaposleniku u ukupnoj industriji BiH. IT sektor u FBiH već je dostigao nivo plata za ključne visokokvalificirane radnike, kakav imaju i konkurentne industrije u zemljama regiona, pa čak i šire. Drugim riječima konkurentnost IT sektora FBiH u globalnim okvirima bi u narednih nekoliko godina mogla doći u pitanje, jer ključna prednost ovih kompanija na globalnom nivou jeste visokokvalificirana radna snaga. To bi dovelo do stagniranja daljnjeg razvoja, a moguće i značajnog pada jer bi visokokvalificirani radnici mogli odlučiti da u sve većem broju napuštaju FBiH i odlaze u druge države gdje vrlo lako mogu dobiti zaposlenje i veće plate u odnosu na nivo plata koji bi imali u FBiH. Kompanije iz ovog razloga konstantno podižu iznose plate za ove radnike, ali s obzirom na visoke nominalne iznose tih plata i visoke stope doprinosa, to predstavlja sve veći trošak koji utičena konkurentnost domaćih IT kompanija. Svaka odgovorna javna vlast ima obavezu prvo prepoznati jedan ovakav trend, a još i više poduzeti potrebne mjere kako bi to spriječila, a sve sa ciljem osiguranja daljnjeg razvoja ukupnog društva.

Prema istraživanju i podacima dobijenim od kompanija članica udruženja IT kompanija „BIT Alijansa“, BiH u prosjeku godišnje napušta 4,5% od ukupnog broja zaposlenih IT stručnjaka (cca. 150 stručnjaka) što multiplicira negativan utjecaj na IT kompanije jer limitira mogućnosti preuzimanja novih poslova. Ukupan procijenjeni negativni utjecaj na društvo i ekonomiju zemlje je veliki. Okvirne procjene pokazuju da jedan senior software developer svojim odlaskom iz BiH prouzrokuje direktnu i indirektnu štetu od 4 miliona KM. Ta šteta se ogleda u propaljoj investiciji, tj. u uložnim sredstvima za njegovu edukaciju koja se procjenjuju na 200,000 KM, oportunitetnim troškovima koji se procjenjuju na 1,800,000 KM za sljedećih 10 godina (prosječnih 180,000 KM godišnje). Iskusni IT kadar koji je napustio zemlju samo u posljednjih 12 mjeseci tako je nanio štetu bh. privredi od više od 300 miliona KM.

Prema podacima nekoliko studija koje su rađene o IT sektoru u BiH, procjenjuje se da je u ovom trenutku IT sektor spreman zaposliti čak 5.000 radnika, što bi omogućilo da ukupni prihod industrije u roku od dvije godine dostigne iznos od jedne milijarde KM, što bi bio rast od skoro 50 posto za samo dvije godine. Sve ovo moguće je ostvariti pod uslovom da se u BiH zadrže visokokvalificirani radnici ove struke, te da se pokuša omogućiti povratak barem dijela onih koji su već napustili BiH.

Jedna ovaka mjera fiksiranja i smanjivanja osnovice za obračun doprinosa, isključivo u slučaju povećanja plate, na način da se ne umanjuju prihodi budžeta i fondova, omogućila bi značajno rasterećenje cijene rada visokokvalificiranih radnika što bi sigurno imalo kao rezultat zaustavljanje daljnjeg odliva kadrova i stvaranje realnih pretpostavki za njihov povratak, te ukupno povećanje konkurentosti IT sektora FBiH u odnosu na konkurenciju iz drugih država, što osim razvoja postojećih kompanija može predstavljati i potencijalni faktor privlačenja novih domaćih i stranih investicija u ovoj industriji. Kao konačni rezultat jedne ovakve mjere bio bi veliki rast prihoda i daljnji razvoj IT industrije, što bi generisalo rast ukupnih privrednih aktivnosti i ubrzalo ukupni razvoj društva u Federaciji Bosne i Hercegovine. Time bi se ispunila jedna od obaveza koju je Federacija BiH preuzela usvajanjem vlastite Strategije razvoja.

Finansijski efekat na budžet Federacije BiH bi, usvajanjem ovog amandmana u početku bio neutralan, a realno je očekivati i dodatne pozitivne efekte zbog stvaranja mogućnosti IT kompanija za novim zapošljavanjem.

PRIMJER OBRAČUNA OSNOVICE PREMA AMANDMANU NA PRIJEDLOG ZAKONA

Neto plata prije zakona 2.000 KM.

Maksimalno moguće povećanje neto plate u prvoj godini primjene amandmana na zakon iznosi 20 % = maksimalna neto plata 2,400 KM. Osnovica za obračun doprinosa ostaje 2,000 KM. Fondovi ne gube trenutni prihod, poslodavcima max. ušteda 400 KM x zbirna stopa doprinosa i proširena osnovica = cca. 200 KM mjesečno.

U sljedećoj godini maksimalno povećanje može iznositi novih 20 % = maksimalna neto plata 2.880 KM. Osnovica za obračun doprinosa iznosi 90 % od 2.400 KM = 2,160 KM.

Fondovi dobijaju dodatni prihod jer osnovica za obračun raste za 160 KM u odnosu na godinu ranije sa 2,000 KM na 2,160 KM.

Poslodavcima nominalna ušteda 720 x zbirna stopa doprinosa i proširena osnovica = cca. 400 KM jer osnovica za obračun doprinosa umjesto 2.880 KM iznosi 2.160 KM.

DODATNI EFEKTI NA BAZI UŠTEDE POSLODAVCIMA U PRVOJ GODINI

Jedno radno mjesto u IT industriji godišnje košta u prosjeku 40.167 KM bruto.

Ako je uz rast plata poslodavcima u IT sektoru u prvoj godini omogućena ušteda od 10,422,720 KM i ako bi se taj novac usmjerio u nova zapošljavanja bilo bi moguće otvoriti za jednu godinu dodatnih 260 radnih mjesta.

Jedan radnik u prosjeku neto plata 2068,04 KM x 260 radnika = 6.452.284, 8 KM godišnje neto plata, odnosno dodatnih 3.970.425, 2 KM prihoda godišnje za fondove.

Već u prvoj godini bez obzira na zadržavanje osnovice kod rasta plata postojećih radnika, zbog novih zapošljavanja fondovi bi imali maksimalni novi prihod u iznosu 3.970.425,2 KM.

Jedan radnik u IT industriji generiše 96.288 KM prihoda godišnje. Novi radnici koje bi IT kompanije mogle zaposliti po osnovu ušteda od poreza i doprinosa generisali bi 25.034.880 KM novih prihoda godišnje.

Predsjednik kluba zastupnika SDP BiH
Damir Mašić s.r.

Pisarnica Parlamenta FBiH

From: Damir Masic <damir.sdp@gmail.com>
Sent: 20. mart 2022 23:14
To: Ured.Tajnika; Pisarnica Parlamenta FBiH; kabinet predsjedavajućeg; Mirsad Zaimović
Subject: Amandman Kluba zastupnika SDP BiH na Zakon o doprinosima
Attachments: Amandman klub SDP-a - Zakon o doprinosima.docx

Poštovani,

U prilogu vam šaljem Amandman Kluba zastupnika SDP BiH na Zakon o doprinosima.

S poštovanjem,

Damir Mašić

--

Damir Mašić

*Šef kluba poslanika u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH/
Head of MPs club in Parliament of Federation of Bosnia and Herzegovina
Predsjednik Komisije za sigurnost Predstavničkog doma Parlamenta FBiH*

*Socijaldemokratska partija BiH
Alipašina 41
71000 Sarajevo*

tel.: +387 61 733 007

damir.sdp@gmail.com

www.sdp.ba